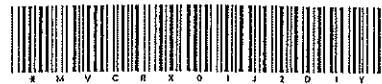


MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

odbor všeobecné správy
oddělení voleb
náměstí Hrdinů 1634/3
Praha 4
140 21

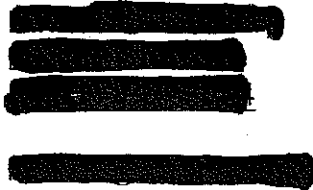


MVCRX01J2DIY
prvotní identifikátor

Č. j. MV- 41440-10/VS-2013

Praha 21. června 2013
Počet listů: 1
Přílohy: 1

Vážená paní



Žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Oddělení voleb odboru všeobecné správy Ministerstva vnitra obrželo Vaši žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, ke které sdělujeme následující:

Všechny relevantní podklady, které mohl Nejvyšší správní soud využít k předmětnému řízení, Ministerstvo vnitra v originále poskytlo (smlouvu s metodickým pokynem, rozhodnutí ve věci, naskenované petiční archy včetně jejich fyzické podoby, jak byly převzaty od kandidátů).

Další použitelné informace obsahuje tisková zpráva určená pro veřejnost, vydaná ředitelem odboru tisku a public relations na webových stránkách Ministerstva vnitra – Informační servis – Volby – Volba prezidenta republiky.

Rovněž Vás můžeme odkázat na nález Ústavního soudu, pod spisovou značkou Pl. ÚS 27/12, kde jsou mimo jiné zrekapitulovány postupy uplatňované při volbě prezidenta republiky.

Pro Vaši informaci v příloze zasíláme vyjádření Ministerstva vnitra k ústavní stížnosti Tomia Okamury, také zde naleznete Vámi požadované informace s detailně popsány postupy použitými při volbě prezidenta republiky.

JUDr. Václav Henych
ředitel odboru

v. z. JUDr. Daria Benešová
vedoucí oddělení voleb
podepsáno elektronicky



MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY



MVCRX01BXD4H
prvotní identifikátor

odbor všeobecné správy
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV-123865-23/VS-2012

Praha 2. ledna 2013
Počet listů:

Ústavní soud
Joštova 8
660 83 Brno

Vyjádření k ústavní stížnosti Tomia Okamury – ke sp. zn. Pl. ÚS 27/12

Ministerstvo vnitra obdrželo dne 31. prosince 2012, sp. zn. Pl. ÚS 27/12, Vaši výzvu k vyjádření se k ústavní stížnosti Tomia Okamury, směřující mimo jiné proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 23. 11. 2012, č.j. MV-123865-12/VS-2012 a proti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2012 sp. zn. Vol 11/2012-36.

I.

Přehled řízení o registraci kandidátní listiny

Ministerstvu vnitra byla dne 6. listopadu 2012 předána kandidátní listina pro volbu prezidenta republiky kandidáta pana Tomia Okamury. Kandidátní listinu podal navrhuující občan a zároveň zmocněnec pan Stanislav Brunclík. Dnem podání tak bylo zahájeno řízení o registraci kandidátní listiny pro volbu prezidenta republiky, která se koná ve dnech 11. a 12. ledna 2013. Oznámení o zahájení řízení o registraci kandidátní listiny včetně Protokolu o převzetí kandidátní listiny pro volbu prezidenta republiky bylo téhož dne předáno osobně zmocněnci. Spolu s kandidátní listinou byla předána i petice na podporu kandidatury pana Tomia Okamury na funkci prezidenta republiky. Za přítomnosti zmocněnce zkontrolovali pověřeni zaměstnanci Ministerstva vnitra náležitosti záhlaví petice, číslování archů tak, aby mohly být seřazeny v nepřerušované číselné řadě a případně vyzvali zmocněnce, aby číslování opravil nebo doplnil. Spočítali všechny předané podpisové archy petice a zjistili, že Ministerstvu vnitra bylo předáno celkem 8 620 podpisových archů, což bylo uvedeno do předávacího Protokolu. Přijaté podpisové archy byly na místě polepeny štítkem s čárovým kódem a sekvenčně pořadovým číslem štítku. Při tom bylo zjištěno chybějící očíslování; Ministerstvu vnitra tak bylo předáno celkem 8 612 podpisových archů.

Ministerstvo vnitra přezkoumalo podle ustanovení § 26 odst. 1 zákona o volbě prezidenta republiky ve lhůtě od 6. listopadu do 12. listopadu 2012 kandidátní listinu



kandidáta na funkci prezidenta republiky pana Tomia Okamury. Náležitosti vyžadované ustanovením § 25 odst. 1, včetně příloh podle § 25 odst. 2 zákona č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky), kandidátní listina obsahovala. Zároveň kandidát na funkci prezidenta republiky splňoval podmínky volitelnosti. Vzhledem k tomu, že se v daném případě jednalo o kandidátní listinu podanou navrhujícím občanem, musela k ní být podle ustanovení § 25 odst. 3 zákona o volbě prezidenta republiky připojena petice podepsaná alespoň 50 000 občany oprávněnými volit prezidenta republiky. V souladu s ustanovením § 25 odst. 4 zákona o volbě prezidenta republiky zjistilo Ministerstvo vnitra nejprve celkový počet občanů oprávněných volit prezidenta republiky podepsaných na petici a následně přikročilo k ověření správnosti údajů na peticích postupem podle § 25 odst. 5 a 6 zákona o volbě prezidenta republiky. Po skončení celého procesu zjišťování výsledného počtu započtených občanů podepsaných na petici, který je podrobně popsán v odůvodnění rozhodnutí o odmítnutí kandidátní listiny pana Tomia Okamury č.j. MV-123865-12/VS-2012, a Ministerstvo vnitra na něj v proto odkazuje, bylo zjištěno, že výsledný počet započtených občanů podepsaných na petici činí 35 751, což je méně než zákonem o volbě prezidenta republiky požadovaných 50 000 podpisů. Vzhledem k tomu, že zákonná podmínka vztahující se k minimálnímu počtu občanů podepsaných na předložené petici nebyla splněna, rozhodlo Ministerstvo vnitra podle ustanovení § 26 odst. 2 písm. d) zákona o volbě prezidenta republiky, s odkazem na ustanovení § 25 odst. 3 tohoto zákona, o odmítnutí kandidátní listiny podané navrhujícím občanem Stanislavem Brunclíkem.

Dne 23. listopadu 2012, tj. ve lhůtě stanovené v § 26 odst. 2 zákona o volbě prezidenta republiky, vydalo Ministerstvo vnitra rozhodnutí pod č. j. MV-123865-12/VS-2012. V odůvodnění k tomuto rozhodnutí jsou shrnuty veškeré důvody, pro které Ministerstvo vnitra rozhodlo způsobem uvedeným ve výroku tohoto rozhodnutí. Rozhodnutí bylo téhož dne vyvěšeno na úřední desce Ministerstva vnitra v sídle Státní volební komise, zveřejněno na internetových stránkách Ministerstva vnitra určených pro volby a zasláno na doručenkou do vlastních rukou zmocněnci Stanislavu Brunclíkovi a zároveň kandidátovi Tomiu Okamurovi.

Návrhem podaným Nejvyššímu správnímu soudu dne 26.11.2012 se Tomio Okamura, zastoupený advokátkou JUDr. Klárou Alžbětou Samkovou, Ph.D. domáhal ochrany proti shora uvedenému rozhodnutí Ministerstva vnitra. Nejvyšší správní soud, přestože za zákonný označil pouze postup spočívající ve zprůměrování procent chybovosti z obou kontrolních vzorků, svým usnesením ze dne 13. 12. 2012 pod sp. zn. Vol 11/2012-36 návrh zamítl, neboť ani tímto postupem nedosáhl stěžovatel zákonem o volbě prezidenta republiky požadovaných 50 000 podpisů.



II.

K námitkám stěžovatele

Z hlediska postavení Ministerstva vnitra jako ústředního správního orgánu na úseku volby prezidenta republiky, který je zároveň v této volbě registračním úřadem, uvádíme následující.

Ad III. /1) a 2) problematika platnosti a účinnosti zákona

Z pohledu organizačně technického zabezpečení voleb a zajištění řádného volebního procesu bylo třeba, aby Ministerstvo vnitra činilo úkony směřující k zajištění první přímé volby prezidenta republiky již před účinností příslušné právní úpravy, avšak zároveň až poté, kdy příslušná právní úprava nabyla platnosti. Takovými úkony byla například příprava výběrových řízení na zajištění tisku, kompletace a distribuce veškerých volebních materiálů, a dodávku služeb související s automatizovaným ověřením petic, zpracování požadavků na uvolnění finančních prostředků, které bylo třeba z části čerpat s ohledem na přípravu přímé volby prezidenta republiky již v roce 2012. Pro tyto činnosti našlo Ministerstvo vnitra oporu v ústavní stížnosti rovněž zmiňovaném ustanovení § 75 zákona o volbě prezidenta republiky, podle něhož nezbytné úkony spojené s volbou prezidenta učiněné přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se považují za úkony učiněné podle tohoto zákona.

Ustanovení § 75 zákona o volbě prezidenta republiky tak mělo za cíl zajistit řádnou přípravu na volbu prezidenta republiky jak pro volební orgány, tak pro jednotlivé kandidáty na tuto funkci.

Z kontextu zákona o volbě prezidenta republiky lze dovodit i úkony na straně kandidujících subjektů, které předchází vyhlášení volby prezidenta a tedy v situaci první přímé volby prezidenta ve vazbě na schvalování právní úpravy, v době po platnosti právní úpravy, avšak před její účinností; za takovou lze příkladmo zmínit úpravu volební kampaně, která v § 35 odst. 1 zákona o volbě prezidenta republiky vymezuje volební kampaň věcně a zároveň i časově s tím, že do rozhodného období zařazuje i dobu před vyhlášením volby prezidenta ve Sbírce zákonů, pokud propagace nebo agitace ve prospěch kandidáta trvá i ke dni takového vyhlášení volby prezidenta republiky. Pro úplnost se uvádí, že zákon o volbě prezidenta republiky nabyl účinnosti 1. 10. 2012 a k vyhlášení volby prezidenta republiky došlo rozhodnutím předsedy Senátu Parlamentu České republiky ze dne 1. 10. 2012, publikovaným pod č. 322/2012 Sb., s datem rozeslání Sbírky zákonů 3. 10. 2012.

Ministerstvo vnitra proto s ohledem na shora uvedené v návaznosti na platnou právní úpravu volby prezidenta republiky i v případě sběru podpisů podporujících kandidaturu jednotlivých kandidátů navrhovaných občany nemělo důvod takovou aktivitu zpochybnit; navíc by vyloučení podpisů občanů, k nimž došlo před účinností právní úpravy, bylo, není-li povinnou náležitostí datum podpisu, nemožné. V rámci kontroly jednotlivých petentů bylo v této souvislosti pouze ověřováno, zda osoba nezemřela dříve, než nabyl platnosti ústavní zákon č. 71/2012 Sb., kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních



zákonů, jenž ústavně volbu prezidenta v přímých volbách zakotvil a požadavek na podporu alespoň 50 000 občanů podporujících návrh občana primárně upravil. Ministerstvo vnitra v dostatečném časovém předstihu v návaznosti na platnost příslušné novely Ústavy zveřejnilo na svých internetových stránkách, pod odkazem volby, volba prezidenta republiky (nyní rubrika archiv), vzor petice, kterou navrhuje občan připojuje ke kandidátní listině. Uvedený vzor si bylo možné stáhnout v různých formátech podle potřeby a přímo využít při sběru podpisů. Zároveň byly pro řádné a úplné vyplnění všech požadovaných údajů tak, aby mohly být všechny podpisy občanů podporujících určitého kandidáta započítány, poskytnuty pokyny ke zpracování podpisového archu. Ti, kdo podpisy sbírali, je měli včas k dispozici; k těm, která se vztahovala k občanům podepisujícím petici tak lze především zmínit, vedle požadavku na čitelnost vyplňovaných údajů, vysvětlení, co je třeba rozumět adresou místa trvalého pobytu voliče, tj. úplný název obce/města, ulice s uvedením čísla popisného, evidenčního, popř. orientačního, a v jaké podobě se doporučuje uvádět datum narození. Zároveň bylo upozorněno, že své údaje stvrdí každý volič vlastnoručním podpisem.

Podle shora uvedeného měl každý kandidát na funkci prezidenta republiky kandidující s podporou občanů dostatečný časový prostor pro sběr podpisů a záleželo pouze na něm, zda vytvořených podmínek využije.

Ad III. /3) a 4) krátkost lhůty pro řádné odůvodnění návrhu na ochranu proti odmítnutí kandidátní listiny

K námitce stěžovatele ohledně krátkosti lhůty pro domáhání se ochrany proti rozhodnutí o odmítnutí kandidátní listiny u příslušného soudu, kterým je v daném případě Nejvyšší správní soud, odkazuje Ministerstvo vnitra na ustanovení § 65 zákona o volbě prezidenta republiky. Lhůta, ve které musí být organizačně technicky zabezpečena volba prezidenta republiky včetně práva na soudní ochranu ve věci registrace kandidátních listin, se odvíjí od lhůt pro vyhlášení a konání volby prezidenta republiky stanovených v čl. 56 odst. 7 a 8 Ústavy. Volbu prezidenta republiky vyhlašuje předseda Senátu nejpozději devadesát dnů před jejím konáním tak, aby se samotná volba konala v posledních šedesáti dnech volebního období úřadujícího prezidenta republiky, nejpozději však třicet dnů před uplynutím volebního období úřadujícího prezidenta republiky. V této souvislosti odkazuje Ministerstvo vnitra příkladmo na usnesení Ústavního soudu pod sp. zn. II. ÚS 330/02 ze dne 31. května 2002, v němž se Ústavní soud ke lhůtám pro podání návrhu soudu na ochranu proti odmítnutí registrace vyjádřil. V textu zmiňovaného usnesení se podává: „Zákon o volbách upravuje výrazně specifické vztahy spojené s přípravou, průběhem a důsledky voleb do Parlamentu ČR, tedy spojené s vymezeným relativně krátkým časovým údobím, jež charakterizuje sekvence velké řady právních úkonů, které na sebe navazují a vzájemně se podmiňují. V pozadí zákona o volbách je naléhavý veřejný zájem na tom, aby volby do Parlamentu, jež jsou základním projevem suverenity lidu, proběhly bez poruch a řádně. Ve světle tohoto kogentního veřejného zájmu třeba interpretovat i pravidla o lhůtách v tomto zákoně.“



Jak k ustanovení, upravujícímu lhůtu pro podání návrhu, tak k pojmu „domáhat se ochrany u soudu“, který stěžovatel ve své ústavní stížnosti zpochybňuje, lze naopak zdůraznit věcně konzistentní a terminologicky shodnou úpravu ve volebních zákonech. Podle § 56 zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, se proti rozhodnutí o odmítnutí kandidátní listiny může politická strana, politické hnutí nebo koalice, které podaly kandidátní listinu, do 2 dnů od doručení rozhodnutí domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu. Podle § 86 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, se proti rozhodnutí o odmítnutí kandidátní listiny u voleb do Poslanecké sněmovny nebo přihlášky k registraci u voleb do Senátu nezávislý kandidát, politická strana, politické hnutí nebo koalice, která podala kandidátní listinu nebo přihlášku k registraci, do 2 dnů od doručení rozhodnutí domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu. Podle § 52 odst. 1 zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, se může proti rozhodnutí o odmítnutí kandidátní listiny politická strana, politické hnutí nebo koalice, která podala kandidátní listinu v kraji, do 2 dnů od doručení rozhodnutí domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu. A konečně shodnou úpravu obsahuje i § 59 odst. 2 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů; proti odmítnutí kandidátní listiny se může volební strana, která podala kandidátní listinu pro volby do zastupitelstva obce, do 2 pracovních dnů od doručení rozhodnutí domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu. Pro všechny shora uvedené případy je zvláštním právním předpisem zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů. K otázce užívání pojmů tak Ministerstvo vnitra odkazuje na díl 4 posledně citovaného zákona, upravující soudnictví ve věcech volebních a ve věcech místního a krajského referenda, konkrétně na § 89 pojednávajícího o ochraně ve věcech registrace s tím, že podle citovaného ustanovení, odst. 1 soudní ochrany se lze domáhat ve věcech, v nichž správní orgán podle zvláštních zákonů mimo jiné odmítl kandidátní listinu.

Ad V. problematika provázanosti ústavního zákona č. 71/2012 Sb. a ochrany osobních údajů

Jak uvádí sám stěžovatel ve své ústavní stížnosti, je právo na ochranu osobních údajů chráněno zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů. Předmětem úpravy citovaného zákona je v souladu s právem Evropských společenství, mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána, a k naplnění práva každého na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromí, úprava práv a povinností při zpracování osobních údajů. Tento zákon se vztahuje na osobní údaje, které zpracovávají jak státní orgány, tak i fyzické a právnické osoby. S porušením ustanovení vztahujících se k ochraně osobních údajů spojuje zákon vysoké sankce.

Vedle toho je třeba upozornit, že institut spočívající v podpoře kandidatury určitého kandidáta nebo volební strany ve volbách není ničím novým a je uplatňován



při volbách na území České republiky právě v těch případech, kdy je připuštěna kandidatura nezávislých kandidátů. Kromě nově upravené předmětné přímé volby prezidenta republiky tak s peticí podporující kandidaturu nezávislého kandidáta do Senátu počítá zákon o volbách do Parlamentu České republiky; v ustanovení § 61 odst. 2, písm. d) stanoví jako náležitost přihlášky k registraci nezávislého kandidáta petici, která musí být podepsána alespoň 1 000 oprávněných voličů z volebního obvodu, kde kandidát kandiduje, s uvedením jejich jména, příjmení, rodného čísla a místa, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu; stejně tak podle § 21 odst. 4 zákona o volbách do zastupitelstev obcí je třeba, tvoří-li volební stranu nezávislý kandidát nebo sdružení nezávislých kandidátů, připojit ke kandidátní listině petici podepsanou voliči podporujícími tuto kandidaturu s tím, že vedle podpisu voliče musí být uvedeno jeho jméno, příjmení, datum narození a místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu. Zákon o volbě prezidenta republiky stejně tak jako zákon o volbách do zastupitelstev obcí z roku 2001 již s ohledem na snahu více respektovat obavu voličů z poskytnutí osobních údajů, avšak při zachování rozsahu údajů schopných úplně a nepochybně identifikovat podporovatele, nahradil požadavek na uvádění rodného čísla jako dostatečným údajem datem narození (v případě voleb do Senátu se s obdobnou náhradou počítá v souvislosti s přípravou volebního zákoníku, souborně upravujícího problematiku všech voleb konaných na území České republiky, s jehož předložením počítá Ministerstvo vnitra vládě do konce března roku 2013).

Ad VI. Problematika provázanosti „zákona č. 2012“ a práva petičního

K námitce stěžovatel, že petice podle ustanovení § 25 odst. 3 zákona o volbě prezidenta republiky na podporu kandidatury kandidáta na funkci prezidenta republiky mohla být do účinnosti zákona o volbě prezidenta republiky sbírána pouze podle zákona č. 85/1990 Sb., o právu petičním, odkazuje Ministerstvo vnitra na vyjádření k bodu III. 1) a 2) shora.

K vazbě zákona o volbě prezidenta republiky a zákona o právu petičním zastává Ministerstvo vnitra právní názor, který vychází z usnesení Nejvyššího soudu České republiky, sp. zn. Ovs 35/96/Ha ze dne 4. října 1996, přijatému k otázce náležitosti petice podporující kandidaturu nezávislého kandidáta ve volbách do Senátu Parlamentu České republiky podle zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách do Parlamentu“). Petiční právo je zaručeno v čl. 18 Listiny základních práv a svobod. Toto petiční právo stát zaručuje prostřednictvím zákonů, v nichž přebírá povinnosti při zárukách tohoto práva a stanoví jeho bližší obsah. Zákon č. 85/1990 Sb., o právu petičním, představuje základní, tj. obecnou zákonnou úpravu práva petičního, provádějící shora uvedeným způsobem jedno ze základních lidských práv a svobod. Ve smyslu ustanovení § 1 posledně citovaného zákona je peticí pouze žádost, návrh nebo stížnost ve věcech veřejného zájmu. Vedle toho existuje v českém právním řádu několik speciálních zákonů – *leges specialis* – které zakotvují oprávnění předkládat



petiční archy na podporu věci související s konkrétním předmětem úpravy daného zákona. Takovým speciálním zákonem je např. zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů, zákon o volbě prezidenta republiky nebo již zmiňovaný zákon o volbách do Parlamentu.

Ad VII. Rozbor „prováděcího“ zákona o přímé volbě prezidenta č. 275/2012 Sb. a jeho protiústavnost

Jak již uvedlo Ministerstvo vnitra ve svém vyjádření pro Nejvyšší správní soud, uzavřelo smlouvou o dodávce služeb realizace veřejné zakázky s názvem „Automatizace ověření petice pro přímou volbu prezidenta“ s firmou Hewlett – Packard, s.r.o. Součástí této smlouvy zveřejněné i na webových stránkách Ministerstva vnitra (záložka Nabídky a zakázky – odkaz Veřejné zakázky, v pravé části obrazovky pod nadpisem Související odkazy – odkaz Profil zadavatele – vybrat Odbor rozvoje projektů a služeb eGovernment/ záložka Uzavřené smlouvy/ název smlouvy Automatizace ověření petice pro přímou volbu prezidenta - <https://www.softender.cz/mvcr/em4?service=orgProfile/516232/12856679/MV-65370/REG-2012>), je i Metodický pokyn ke kontrole petic. Na základě tohoto metodického pokynu probíhal postupný pseudonáhodný výběr kontrolního vzorku podle algoritmu lineárního kongruentního generátoru LCG (Linear Congruent Generator) popsaného následujícím způsobem: Necht' N označuje počet všech petičních archů dané petice a konstanty a , c , m jsou nastaveny takto: $a = 11035115245$ $c = 12345$ $m = 2^{31}$ Definujme dále $p_0 := \lfloor N/2 \rfloor$ a $r_0 := \lfloor m/N.p_0 \rfloor$. Posloupnost pořadových čísel archů, které budou postupně zařazovány do výběru kontrolního vzorku, je pak dána pomocí vztahů: $r_n := (a \cdot r_{n-1} + c) \bmod m$ $p_n := \lfloor N/m.r_n \rfloor$ Ministerstvu vnitra tak rozhodně nemůže být vytýkáno, že postupovalo v rozporu se znalostmi „lege artis“ matematických a statistických věd a že by si nepřizvalo odborníky z dané oblasti.

Metoda výběru kontrolního vzorku podle výše popsaného algoritmu zcela vylučuje, aby Ministerstvo vnitra záměrně do kontrolního vzorku zařadilo, jak stěžovatel uvádí, podvržené archy. Ministerstvo vnitra může naopak namítnout, že jevil-li se navrhovateli některý arch jako zjevně zfalšovaný, mohl ho sám včas z petice vyřadit.

Pro podrobnější vyjasnění celého postupu se uvádí, že výběr probíhal podle čísel, která byla petičním archům přidělena v procesu jejich elektronického zpracování. Ta se liší od čísel, kterými archy označili kandidáti, nebo jejich zmocněnci (každý z kandidátů tak měl povinnost předložit petiční archy řádně očíslované), a čárových kódů, které byly použity pro účely archivace, identifikaci a dohledávání v jednotlivých petičních archích podle vydaných rozhodnutí. Během procesu vytváření obrazů archů skenováním, jejich validace a zařazování do databáze, byl obrazu archu přiřazen jednoznačný kód v úplné rostoucí posloupnosti pro každého kandidáta. Pro výběr archů pomocí lineárního kongruentního generátoru



pak musel být použit kód obrazů archů. Podle generované posloupnosti byly vybírány archy s kódem o jedničku vyšším, než je generovaná hodnota. Použití elektronických obrazů archů přineslo do generování posloupnosti archů pro výběr vzorku ještě další korekci, a to díky faktu, že již nebyly dále zpracovány obrazy nevalidních (neobsahujících žádný validní záznam) petičních archů. Generátor náhodné posloupnosti pak musel vycházet nikoliv z počtu převzatých archů, ale z počtu obrazů reprezentující validní archy.

Stěžovatel, stejně jako v případě svého návrhu na ochranu proti odmítnutí kandidátní listiny adresovaného Nejvyššímu správnímu soudu neuvedl žádný konkrétní argument, který by zpochybnil způsob výběru kontrolních vzorků. Ten byl použit ve všech případech ověřovaných petic se známými výsledky u jednotlivých kandidátů.

Ministerstvu vnitra je dále vytýkáno, že kontrolní vzorky zpracovalo matematicky zcela vadným způsobem, když celkovou chybovost sečetlo jako chybovost obou vzorků dohromady. Pokud by se podle návrhatele postupovalo matematicky správným způsobem, což je podle něj odečtení pouze takového počtu záznamů, který odpovídá průměru chybovosti z obou kontrolních vzorků, byl by počet započtených občanů podepsaných na petici 48 858.

Podle ustanovení § 25 odst. 6 zákona o volbě prezidenta republiky, zjistí-li Ministerstvo vnitra, že druhý kontrolní vzorek vykazuje chybovost u 3 % nebo více než 3 % občanů podepsaných na petici, odečte od celkového počtu občanů podepsaných na petici počet občanů, který procentuálně odpovídá chybovosti v obou kontrolních vzorcích. Způsob odečtení podepsaných občanů v případě, kdy výsledky i z druhého kontrolního vzorku byly rovny nebo překročily 3 % vadných záznamů, založený na součtu zjištěných procent chybovosti zastává Ministerstvo vnitra již od doby schvalování prováděcího zákona o volbě prezidenta republiky. Vycházelo přitom z textu samotného ustanovení, který se po vydání rozhodnutí stal předmětem sporu. Interpretace uvedeného ustanovení, ze kterého Ministerstvo vnitra jako registrační úřad pro volbu prezidenta vycházelo, byla takto popsána již v důvodové zprávě při projednání zákona o volbě prezidenta republiky v Parlamentu České republiky a promítna se i do již shora zmíněného Metodického pokynu ke kontrole petic, který pro případ aplikace výše citovaného ustanovení § 25 odst. 6 zákona o volbě prezidenta republiky obsahuje vzorec, který sčítá procenta chybovosti z obou kontrolních vzorků. Pomineme-li skutečnost, že ani stěžovatelem prosazovaný postup zprůměrování chybovosti z obou kontrolních vzorků by nevedl (což stěžovatel sám uznává) k dosažení požadovaného počtu 50 000 petentů, je třeba upozornit ještě na další úskalí diskutovaného průměrování. Ani použití prostého průměru všech chyb mezi oběma kontrolními vzorky by nevedlo ke správnému výsledku reflektujícímu chybovost v celé petici. Vedle kontroly osob vůči registrům obyvatel byly kontrolovány i duplicity podpisů, které zprůměrovat nelze.

Nejvyšší správní soud připustil, že výklad předmětných ustanovení, zaujatý Ministerstvem vnitra, nevybočuje z jejich jazykových znění. Zároveň však dovodil, že

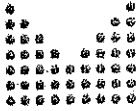


zprůměrování vzorků je v rámci jazykového výkladu rovněž možné a podle názoru soudu lépe odpovídá smyslu předmětného ustanovení. I při tomto postupu však navrhovatel chybí podle soudu 1 141 podpisů k požadovaným 50 000 podpisům, které jsou nutné k podpoře jeho prezidentské kandidatury. Ve svém závěru Nejvyšší správní soud konstatuje, že navrhovatel ve své věci sice prokázal Ministerstvu vnitra pochybení, a to v tom, že namísto určení průměrné chybovosti kontrolovaných vzorků chybovost obou vzorků sečetl. Toto pochybení nicméně nemohlo mít vliv na konečné rozhodnutí Ministerstva vnitra, kterým navrhovatelovu kandidátní listinu odmítlo. Proto soud návrh usnesením ze dne 13. prosince 2012, pod sp. zn. Vol 11/2012-36, zamítl. S ochranou ve věci registrace kandidátní listiny zákon o volbě prezidenta republiky (stejně jako ostatní volební zákony) počítá v hlavě VII soudní přezkum; Ministerstvo vnitra je pak rozhodnutím soudu vázáno a v obdobné věci napříště postupuje podle vysloveného právního názoru daného soudu.

Stěžovatelem je dále zpochybňována kontrola petic v návaznosti na, podle jeho mínění, statisticky nepravděpodobné zjištění větší chybovosti ve druhém kontrolním vzorku, ke kterému došlo u šesti z osmi kandidátů. Zpochybnění kontroly petic z tohoto důvodu Ministerstvo vnitra nepovažuje za relevantní, a to z důvodu, který navrhovatel sám uvádí, že u dvou kandidátů, jejichž petice byla ověřována zcela stejným způsobem jako u ostatních šesti, byla chybovost ve druhém kontrolním vzorku naopak nižší.

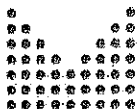
Stěžovatel rovněž považuje za neakceptovatelný postup, kdy při ověřování správnosti petice může nastat situace, že jeden chybný záznam rozhoduje, zda dojde či nedojde k nezapočítání takového počtu občanů podepsaných na petici, který procentuálně odpovídá chybovosti v obou kontrolních vzorcích. Zde je třeba připomenout, že chybovost u navrhovatele v prvním kontrolním vzorku dosáhla 1645 záznamů a ve druhém kontrolním vzorku 1951 záznamů, což je v obou případech číslo značně vzdálené oněm hraničním 255. Kromě toho by se v českém právním řádu dalo najít bezpočet právních předpisů, které váží nárok či naopak povinnost na dosažení určité hranice, ať již vyjádřené počtem bodů, částkou v penězích apod., aniž by byla zpochybňována ústavnost takových předpisů. (např. § 21 odst. 4 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 119 odst. 2 písm. m) úplného znění zákona o silničním provozu, vyhlášeného pod č. 465/2006 Sb., § 155 odst. 3 zákona č. 280/009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů).

Stěžovatel se dále zabývá takovou možností výkladu ustanovení § 25 odst. 5 a 6 zákona o volbě prezidenta republiky, podle níž se 3 % chybovost nevztahuje ke kontrolnímu vzorku, ale k celkovému počtu podpisů na petici. Takovýto výklad Ministerstvo vnitra odmítá, neboť by bylo nesmyslné zkoumat určitou množinu záznamů a jinou množinu pak brát jako kritérium chybovosti. Ani z jedné z výše uvedených námitek, které stěžovatel nazval námitkami matematického pochybení,



nevyplývá, že by po ověření správnosti údajů na petici kandidátovi zůstalo zákonem i Ústavou požadované minimum 50 000 podpisů na podporu kandidatury.

K námitce, která zpochybňuje důvody, pro které Ministerstvo vnitra nezapočítávalo záznamy z důvodu chybné adresy, je třeba uvést, že podle ustanovení § 25 odst. 5 zákona o volbě prezidenta republiky „Ministerstvo vnitra ověří správnost údajů na peticích Zjistí-li nesprávné údaje Nezapočítá Ministerstvo vnitra tyto občany do celkového počtu občanů podepsaných na petici.“ Postupem, ke kterému nabádá stěžovatel, tj. např. uznat podpis osoby, která podle evidence obyvatel má jiné místo trvalého pobytu, než které uvedla na petičním archu, by se Ministerstvo vnitra dopustilo nejen porušení zákona o volbě prezidenta republiky, ale i zásady legality (státní správu je možné vykonávat pouze na základě zákona a v jeho mezích). K požadavku, aby byl započítán takový záznam z petice, kde petent uvedl pouze jméno, příjmení a datum narození bez adresy trvalého pobytu nebo adresa byla nesprávná, lze říci, že zadáním jména, příjmení a data narození do evidence obyvatel může být zjištěno i několik desítek osob, které odpovídají zadaným kritériím. Ministerstvo vnitra jako správní orgán pak nemůže libovolně rozhodnout, která z osob ze seznamu možných skutečně projevila vůli podpořit kandidáta na kandidaturu prezidenta republiky. Toto by byl postup opět v rozporu s principem legality. Znovu je však třeba poukázat na judikaturu soudů, jež byla zmíněna již v napadeném rozhodnutí, a která se váže k volbám do Senátu Parlamentu České republiky, v nichž rovněž nezávislí kandidáti přikládají na svoji podporu petici podepsanou pro tyto volby 1 000 voličů z daného volebního obvodu, kde kandidát kandiduje (viz např. usn. Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. Ovs 35/96/Ha a usn. Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 270/96, I. ÚS 271/96, III. ÚS 275/96, II. ÚS 285/96), podle níž je rozhodující příslušné ustanovení daného zákona, které stanoví povinnost petici přiložit, uvést údaje, které zákon vyžaduje s tím, že chybí-li některý údaj vůbec nebo je uveden neúplně, jde o takovou vadu, pro kterou nelze podpis voliče započítat. Ministerstvo vnitra postupovalo při ověřování správnosti údajů na petici tak, že bylo vedeno snahou ztotožnit s údaji v evidenci obyvatel maximum podepsaných občanů podporujících kandidaturu určitého kandidáta. Pokud jde o příjmení nebo adresu trvalého pobytu, byl akceptován i takový záznam, kdy údaje uvedené na archu odpovídaly údajům z historie zkoumané osoby v evidenci obyvatel, maximálně však do roku 2011. Tím bylo zohledněno případné provdání osoby nebo přestěhování se s tím, že si dotyčná osoba včas neprovedla změnu. K námitce nespolehlivosti Centrálního registru obyvatelstva Ministerstvo vnitra uvádí, že jak již bylo v odůvodnění předmětného rozhodnutí Ministerstva vnitra popsáno, bylo ověřování osoby na základě záznamu vybraného v kontrolním vzorku realizováno ztotožněním údajů oproti Informačnímu systému evidence obyvatel a Základnímu registru obyvatel. Využití těchto evidencí je Ministerstvu vnitra uloženo v ustanovení § 8 odst. 3 a § 7 zákona o volbě prezidenta republiky. Chyby v nich není samozřejmě možné vyloučit, avšak těžko nalezneme jiný spolehlivější registr, který by správnímu orgánu umožnil kontrolu petic. Navíc podle ustanovení § 4 odst. 4 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, v znění pozdějších předpisů, je



referenční údaj považován za správný, pokud není prokázán opak nebo pokud nevznikne oprávněná pochybnost o správnosti referenčního údaje. V této souvislosti se také dá poukázat na to, že na základě stejného postupu ověřování údajů v Základním registru obyvatel vykazují kontrolní vzorky některých kandidátů chybovost údajů následovnou: např. 3,3 % (Z. Roithová - 2. kontrolní vzorek), 6,7 % (V. Franz - 2. kontrolní vzorek), 4,8 % (T. Fischerová - 1. kontrolní vzorek), na rozdíl od T. Okamury (19,3 % - 1. kontrolní vzorek, 22,9 % - 2. kontrolní vzorek).

III. Závěr

S ohledem na shora uvedené skutečnosti nepovažuje Ministerstvo vnitra ústavní stížnost Tomia Okamury v části směřující ke zrušení rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 23. 11. 2012 č.j. MV-123865-12/VS-2012 a usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2012 pod sp. zn. Vol 11/2012-36 za důvodnou.

JUDr. Václav Henych
ředitel odboru
podepsáno elektronicky